

A számla, nyugta kibocsátásának alapvető szabályai

2021

Az általános forgalmi adó alanyainak a termékértékesítéseikről, szolgáltatásnyújtásaikról bizonylatot kell kibocsátaniuk. Ebben az információs füzetben az alapvető szabályokat ismertetjük. A számlázásra vonatkozó előírásokat az általános forgalmi adóról szóló törvény¹ (a továbbiakban: Áfa tv.), valamint az e törvény alapján kiadott rendeletek tartalmazzák.²

TARTALOM

1. A számlaadási kötelezettség
 - 1.1. Mikor teljesítendő a magyar előírások alapján?
 - 1.2. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?
 - 1.3. Meddig kell kibocsátani a számlát?
 - 1.4. Számlakibocsátás meghatalmazott útján
2. A számla
 - 2.1. A számla adattartalma
 - 2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla
 - 2.3. A gyűjtőszámla
3. Módosítása, érvénytelenítés, javítás
4. A nyugta
 - 4.1. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?
 - 4.2. Milyen esetekben kötelező pénztárgépet alkalmazni?
 - 4.3. A nyugta adattartalma
5. Egyes különös adózási módoknál figyelembe veendő szabályok
 - 5.1. Alanyi adómentesség
 - 5.2. Pénzforgalmi elszámolás
 - 5.3. Mezőgazdasági tevékenység
 - 5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása
 - 5.3.2. A felvásárlási okirat
 - 5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

¹ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény.

² A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (a továbbiakban: **Számlarendelet**), továbbá a pénztárgépek műszaki követelményeiről, a nyugtakibocsátásra szolgáló pénztárgépek forgalmazásáról, használatáról és szervizeléséről, valamint a pénztárgéppel rögzített adatok adóhatóság felé történő szolgáltatásáról szóló 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet (a továbbiakban: **Pénztárgéprendelet**).

1. A számlaadási kötelezettség

Az áfaalany – az Áfa tv. számlaadási kötelezettségre vonatkozó általános szabálya értelmében – **köteles számlát kibocsátani a belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítéséről, szolgáltatásnyújtásáról a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője számára**, ha az tőle eltérő más személy vagy szervezet.³ Ez a kötelezettség az ügylet teljesítéséhez, és nem a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő fizetési kötelezettségéhez kapcsolódik.

A kötelezettség nem terjed ki azokra az esetekre, amelyek az Áfa tv. alkalmazásában nem adóalany által teljesített termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások, így nem kell számlát kibocsátani például az Áfa tv. 7. §-a szerinti közhatalmi tevékenységről, a kártérítésfizetési kötelezettségről, a bíróság által megítélt perköltségről stb.

A kötelezettség kiterjed ugyanakkor azokra az ingyenes esetekre is, amelyeket az Áfa tv. ellenérték fejében teljesített termékértékesítésként, szolgáltatásnyújtásként határoz meg.⁴ Természetesen az utóbbi esetekben is csak akkor terheli számlaadási kötelezettség az áfaalanyt, ha a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője az adóalanytól eltérő személy, szervezet.

Mivel az előleg megszerzésének időpontjában – főszabály szerint – áfafizetési kötelezettség keletkezik, **számlaadási kötelezettség kapcsolódik** a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékébe beszámító vagyoni előny, vagyis a felek megállapodása alapján szolgáltatott **előleg megszerzéséhez is**.⁵ A kapott előlegről kibocsátott számlában annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait kell szerepeltetni, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁶

Az előleghez kapcsolódó számlaadási kötelezettség nem általános. Nem terjed ki az adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe beszámító előlegre.⁷ Nem kell számlát kibocsátani továbbá a – nem jogi személy – nem adóalany által szolgáltatott, 900 000 forintot el nem érő előlegről, ha a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számla kibocsátását nem kéri. Ha azonban az előleg 900 000 forint vagy annál nagyobb összeg, a számlaadás – a terméket beszerző, a szolgáltatást igénybevevő kérésétől függetlenül – kötelező.⁸

Az Áfa tv. alapján **számlaadási kötelezettség külföldön teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetén** is fennáll, még pedig akkor, ha az adóalanynak belföldön van az ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye vagy ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye. Annak, hogy a külföldön teljesített ügylet

³ Áfa tv. 159. § (1) bekezdés.

⁴ Áfa tv. 11.§ (1)–(2) és 14. § (1)–(2) bekezdése, valamint a 12. § és 18/A. § (4) bekezdése szerinti esetek.

⁵ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés a)–b) pontok.

⁶ Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

⁷ Áfa tv. 159. § (4) bekezdés.

⁸ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont.

után számlaadási kötelezettség keletkezzen az Áfa tv. alapján, az Európai Közösség (a továbbiakban: Közösség) másik tagállamában teljesített ügyletnél további feltétele, hogy a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás a teljesítés tagállamában **fordított adózás** alá tartozzon, vagyis az ügylet utáni áfafizetési kötelezettség ne a belföldi számlaadásra kötelezettet, hanem a másik tagállambeli termékbeszerzőt, szolgáltatást igénybevevőt terhelje.⁹

A számlakibocsátási kötelezettség a számla előállítása mellett magában foglalja a számla átadását, eljuttatását a jogosultnak, azaz a terméket beszerzőnek, a szolgáltatást igénybevevőnek.

1.1. Mikor teljesítendő a magyar előírások alapján?

A számlára vonatkozó kötelezettségekre – ide nem értve a megőrzési kötelezettséget – főszabály szerint akkor kell az Áfa tv. rendelkezéseit alkalmazni, ha a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás Áfa tv. szerinti teljesítési helye belföldön van.¹⁰

Az ügylet belföldi teljesítése ellenére nem az Áfa tv. rendelkezései alkalmazandók akkor, ha az alábbi feltételek együttesen fennállnak:

- az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – a Közösség másik tagállamában van és belföldön gazdasági célú letelepedési hellyel nem rendelkezik, vagy a belföldi állandó telephelye az Áfa tv. 137/A. §-a szerint nem érintett a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás teljesítésében,
- az ügylet után a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség,
- a számlát az ügyletet teljesítő másik tagállambeli adóalany vagy annak a belföldi beszerzőtől eltérő meghatalmazottja bocsátja ki, vagyis nem önszámlázás történik.

Az előzőeknek megfelelő esetekben a számlára vonatkozó kötelezettségekre a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó másik tagállami adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – szerinti állam szabályai alkalmazandók.¹¹

Nem az Áfa tv. számlázásra vonatkozó szabályai alkalmazandók azon belföldön teljesített, távolról is nyújtható szolgáltatásokra, amelyeket olyan adóalany teljesít, aki a Közösség másik tagállamában jelentkezett be az egyablakos rendszerbe, a MOSS-ba.¹² **2021. július 1-jén** kibővül azoknak az ügyleteknek a köre, amelyekre vonatkozóan az adóalanyok a módosult

⁹ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c)–d) pontok.

¹⁰ Áfa tv. 158/A. § (1) bekezdés.

¹¹ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés.

¹² Áfa tv. 158/A. § (4) bekezdés.

egyablakos rendszerben, az OSS-ban tehetnek eleget adóbevallási és adófizetési kötelezettségüknek. Ezzel együtt 2021. július 1-jén a számlázásra vonatkozó szabály tartalma is változik, mégpedig a következők szerint: nem az Áfa tv. számlázásra vonatkozó szabályai alkalmazandók azokra a belföldi teljesítési helyű termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásokra, amelyek után a módosult egyablakos rendszerbe másik tagállamban bejelentkezett adóalany az egyablakos rendszer alkalmazásával teljesíti az adófizetési és adóbevallási kötelezettségét.

Az ügylet belföldön kívüli teljesítése ellenére az Áfa tv. számlára vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni a következő esetekben:

- ha az ügyletnek az Áfa tv. előírásai alapján meghatározott **teljesítési helye a Közösség területén kívülre esik**, és az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének a székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – belföldön van,¹³ illetve
- ha az ügyletet teljesítő adóalany gazdasági tevékenységének székhelye, illetve a teljesítéssel legközvetlenebbül érintett állandó telephelye – ezek hiányában állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye – belföldön, az ügylet Áfa tv. szerinti **teljesítési helye pedig a Közösség másik tagállamában van**, és az után a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy nem önszámlázás történik,¹⁴
- ha a belföldön letelepedett adóalany a más tagállamban teljesített, távolról is nyújtható szolgáltatásait terhelő adófizetési kötelezettségét az egyablakos rendszerbe Magyarországon nyilvántartásba vettként teljesíti, akkor a távolról is nyújtható szolgáltatásainak bizonylatolásakor az Áfa tv. előírásait kell alkalmaznia.¹⁵ **2021. július 1-jén** kibővül azoknak az ügyleteknek a köre, amelyekre vonatkozóan az adóalanyok a módosult egyablakos rendszerben, az OSS-ban tehetnek eleget adóbevallási és adófizetési kötelezettségüknek. Ezzel együtt 2021. július 1-jén a számlázásra vonatkozó szabály is változik, mégpedig a következők szerint: az Áfa tv. számlázásra vonatkozó szabályai alkalmazandók azokra a másik tagállamban teljesített termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásokra, amelyek után az egyablakos rendszerbe belföldön bejelentkezett adóalany az adóbevallási és adófizetési kötelezettségét az egyablakos rendszerben teljesíti.

1.2. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?

Egyes közérdekű vagy speciális jellegére tekintettel adómentes – tárgyi adómentes – ügyletek¹⁶ vonatkozásában az adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól,

¹³ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés b) pont.

¹⁴ Áfa tv. 158/A. § (2) bekezdés a) pont és 158/A. § (3) bekezdés.

¹⁵ Áfa tv. 158/A. § (4) bekezdés.

¹⁶ Áfa tv. 85. § (1) bekezdés a), b), d), f)–o) pontja és a 86. § (1) bekezdés a)–i), l), m) pontja alapján adómentes termékértékesítések, szolgáltatásnyújtások.

feltéve, hogy az ügyletről a számviteli törvény¹⁷ rendelkezéseinek megfelelő bizonylatot bocsát ki.¹⁸ Az ilyen ügylet – például adómentes ingatlan-bérbeadás, pénzügyi szolgáltatás – bizonylatának tehát a számviteli törvény rendelkezéseinek kell megfelelnie. Ez az irányadó akkor is, ha az adóalany a bizonylaton a számla megnevezést szerepelteti, illetve kiállításához számlanyomtatványt vagy számlázóprogramot használ. A számlázóprogram bizonylat sorszámozásának folyamatossága nem sérül, ha a számla és a számviteli bizonylat kibocsátása azonos sorszám tartományban történik.¹⁹ Ez a mentesülés az ügylet teljesítőjénél nem eredményez nyugtaadási kötelezettséget.²⁰

2020. július 1-jétől **nem mentesülnek a számlaadási kötelezettség alól**, vagyis számla helyett nem bocsátható ki számviteli bizonylat **a következő tárgyi adómentes ügyletekről**:

- közérdekű jellegére tekintettel adómentes egyéb oktatás²¹,
- fogorvos, fogtechnikus közérdekű jellegére tekintettel adómentes ügylete,
- közérdekű jellegére tekintettel adómentes olyan egészségügyi tevékenység, amit nem közszolgáltató végez,
- együttműködő közösség közérdekű jellegére tekintettel adómentes szolgáltatása,
- speciális jellegére tekintettel adómentes ingatlanértékesítés²².

Ha a szolgáltatás – adóalany vagy nem adóalany – igénybevevője nem kéri, nem kell számlát kibocsátani az adómentes – külföldi indulási vagy külföldi érkezési helyű – nemzetközi légi személyszállításról²³. Az igénybevevő számla kibocsátására vonatkozó kérésének hiányában az adóalany a szolgáltatásról a számviteli törvény rendelkezéseinek megfelelő számviteli bizonylatot kell kibocsátania. Ha azonban az igénybevevő számla kibocsátását kéri, akkor az adóalany az ilyen szolgáltatásáról is az Áfa tv. – és a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály – előírásainak megfelelő számlát kell kibocsátania.²⁴

Áfával számítottan 900 000 forint értékhatár alatt nem kell számlát kibocsátania az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy – ide nem értve a nem adóalany jogi személyt –, aki az ügylet ellenértékét – legkésőbb a teljesítéskor – készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel,²⁵ többcélú utalvánnyal²⁶ vagy pénzhelyettesítő eszközzel²⁷ megtéríti, és számla

¹⁷ A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény.

¹⁸ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés a) pont.

¹⁹ Számlarendelet 8. § (4) bekezdés.

²⁰ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

²¹ Áfa tv. 165. § 2020. július 1-jétől hatályos (5) bekezdése.

²² Áfa tv. 165. § (1) bekezdés 2020. július 1-jétől hatályos a) pontja.

²³ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

²⁴ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés c) pont, 165. § (4) bekezdés.

²⁵ Áfa tv. 259. § 8. pont.

²⁶ Áfa tv. 259. § 24/A. pont c) alpontja.

²⁷ Áfa tv. 259. § 15. pont.

kibocsátását nem kéri.²⁸ A számlaadási kötelezettség alóli mentesülésnek ez az esetköre **2021. július 1-jétől** megváltozik. 2021. július 1-jétől is a számlaadási kötelezettség alóli mentesülés feltétele az, hogy az ügylet ellenértékét a teljesítés időpontjáig megtérítsék, ugyanakkor megszűnik az a feltétel, hogy az ellenértéket készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, többcélú utalvánnyal vagy pénzhelyettesítő eszközzel térítsék meg. Ha az adóalany ez alapján mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor nyugtaadási kötelezettség terheli.²⁹

Mentesül az adóalany a számlaadási kötelezettség alól akkor is, ha részére **nem adóalany személy** – ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket – **900 000 forintot el nem érő előleget ad és nem kéri a számla kibocsátását.** Ha az adóalany ilyen indokkal mentesül a számlaadási kötelezettség alól, akkor a kapott előlegről nem kötelező nyugtát kibocsátania.

Az, hogy az ilyen előleg nem jár számla-, illetve nyugtaadási kötelezettséggel, nem jelenti azt, hogy az előleg szolgáltatásához, illetve átvételéhez, jóváírásához más jogszabály – például a számviteli törvény – alapján sem kapcsolódik bizonylat. Ha az előleg szolgáltatása készpénz, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, pénzhelyettesítő eszköz vagy egyéb vagyoni előny, például termék átadás-átvételével valósul meg, az előleg átadás-átvételt dokumentálni kell, ami megvalósulhat például az előleget átvevő által kibocsátott számviteli bizonylattal is. Ha az előlegfizetés átutalással történik, a pénzmozgást például banki bizonylat dokumentálhatja.

Nem lehet mentesülni a számlaadási kötelezettség alól a következő esetekben:

- *Áfaalany*nak teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, feltéve, hogy az ügylet nem olyan tárgyi adómentes termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelyről elégséges számviteli bizonylatot kibocsátani, továbbá feltéve, hogy az adómentes légi személyszállítási szolgáltatás³⁰ igénybevevője számla kibocsátását kéri.
- *Nem áfaalany jogi személynek* teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, feltéve, hogy az ügylet nem tartozik azon tárgyi adómentes körbe, amelyről elégséges számviteli bizonylatot kibocsátani, valamint feltéve, hogy az adómentes légi személyszállítási szolgáltatás³¹ igénybevevője számla kibocsátását kéri.
- *Áfaalany*nak, *illetve nem áfaalany jogi személynek* teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás előlege, feltéve, hogy az előleg fizetése nem adómentes Közösségen belüli termékértékesítés ellenértékébe számítandó be.
- *Nem áfaalany* és nem is jogi személy részéről 900 000 forintot elérő vagy azt meghaladó előleg fizetése.³²
- *Nem áfaalany* és nem is jogi személy részéről 900 000 forintot el nem érő előleg fizetése, ha a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számlát kér.³³

²⁸ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont.

²⁹ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

³⁰ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

³¹ Az Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

³² Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont ba) alpont.

- *Nem áfaalanynak* és nem is jogi személynek teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel vagy többcélú utalvánnyal az ügylet teljesítéséig megfizetik, feltéve, hogy az adót is tartalmazó ellenérték eléri vagy meghaladja a 900 000 forintot.³⁴ 2021. július 1-jétől: *nem áfaalanynak* és nem is jogi személynek teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek az ellenértékét az ügylet teljesítéséig bármilyen módon megtérítik, feltéve, hogy az eléri vagy meghaladja a 900 000 forintot.
- *Nem áfaalanynak* és nem is jogi személynek teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel az ügylet teljesítéséig megfizetik, és az adót is tartalmazó ellenérték nem éri el a 900 000 forintot, de a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számlát kér.³⁵ 2021. július 1-jétől: *nem áfaalanynak* és nem is jogi személynek teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek az ellenértékét az ügylet teljesítéséig bármilyen módon megtérítik, és a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője számlát kér.
- *Nem áfaalanynak* és nem is jogi személynek teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amelynek ellenértékét az ügylet teljesítéséig nem vagy nem feltétlenül fizetik meg, illetve amelynek az ellenértékét nem készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, pénzhelyettesítő eszközzel vagy többcélú utalvánnyal térítik meg.³⁶ 2021. július 1-jétől a *nem áfaalanynak* teljesített olyan ügylet, amelynek az ellenértékét a teljesítésig nem vagy nem feltétlenül térítik meg.
- *Az adómentes nemzetközi légi személyszállítás*³⁷, feltéve, hogy a szolgáltatás – adóalany vagy nem adóalany – igénybevevője számla kibocsátását kéri.³⁸
- *Közösségen belüli termékértékesítés.*³⁹ Idetartozik az új közlekedési eszköznek az Áfa tv. 6. § (4) bekezdés a) pontja szerinti áfaalany által megvalósított, Közösségen belüli értékesítése is.⁴⁰
- *Távolsági értékesítés.*⁴¹ 2021. július 1-jétől, ha a távolsági értékesítés után az adóalany az adóbevallási és adófizetési kötelezettségét az egyablakos rendszerben teljesíti, akkor az ügyletről akkor kell számlát kibocsátani, ha a vevő azt kéri.⁴²
- *Sorozat jelleggel történő ingatlanértékesítés.*⁴³

³³ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont bb) alpont.

³⁴ Áfa tv. 165. § (2)–(3) bekezdés.

³⁵ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés b) pont, 165. § (2)–(3) bekezdés.

³⁶ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b) pont.

³⁷ Áfa tv. 105. §-a alapján adómentes szolgáltatás.

³⁸ Áfa tv. 165. § (4) bekezdés.

³⁹ Áfa tv. 89. §.

⁴⁰ Áfa tv. 165. § (2) bekezdés.

⁴¹ Áfa tv. 29. §, 165. § (2) bekezdés.

⁴² Áfa tv. 165. § módosított (2) bekezdése és új (6) bekezdése.

⁴³ Áfa tv. 6. § (4) bekezdés b) pontja és 165. § (2) bekezdése.

- *A Közösség területén kívül teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, feltéve, hogy az adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, ennek hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.*⁴⁴
- *A Közösség másik tagállamában teljesített olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás, amely után a termék beszerzőjét, illetve a szolgáltatás igénybevevőjét terheli az adófizetési kötelezettség, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalany az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, ennek hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.*⁴⁵

1.3. Meddig kell kibocsátani a számlát?

A számlát, főszabály szerint, **az ügylet Áfa tv. szerinti teljesítéséig** – előleg esetén annak kézhezvételéig, jóváírásáig, illetve megszerzéséig –, **de legfeljebb az attól számított észszerű időn**⁴⁶ belül ki kell bocsátani.

Az Áfa tv-ben meghatározott észszerű időt figyelembe véve:

1. az ügylet Áfa tv. szerinti teljesítéséig az ellenérték készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel megvalósuló megtérítésekor **a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani**, feltéve, hogy
 - o a termékértékesítés nem Közösségen belüli adómentes termékértékesítés,
 - o a szolgáltatásnyújtás nem felel meg a 6. pontban foglaltaknak,
 - o az ügylet nem kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesített termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás.⁴⁷ 2022. január 1-jétől az utóbbi szabály változik. Az adóalany haladéktalanul ki kell bocsátania a számlát a kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesített ügyletről. Nem tartoznak ide az olyan esetek, amikor az ellenérték adót is tartalmazó összegét az Art.⁴⁸ szerinti automata berendezés használatával térítik meg az adóalany. A kivételek körébe tartozó esetekben a számla kibocsátását a főszabály szerint, 8 napon belül kell teljesíteni.
2. Az olyan előlegről – amelynek összege nem a 6. pontban foglaltak szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékébe számítható be, és – amelynek a megfizetése készpénzzel, vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történik, a számlát haladéktalanul ki kell bocsátani.⁴⁹

⁴⁴ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés d) pont.

⁴⁵ Áfa tv. 159. § (2) bekezdés c) pont.

⁴⁶ Áfa tv. 163. § (1) bekezdés.

⁴⁷ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pont.

⁴⁸ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény.

⁴⁹ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés b) pont.

3. Az olyan termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás esetében, amelynek az ellenértékét az 1. pontban foglaltaktól eltérően – azaz vagy nem készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel, vagy a teljesítést követően – térítik meg, és a számla áthárított adót tartalmaz, illetve áthárított adót kellene tartalmaznia, **a számlát a teljesítéstől számított 8 napon belül** – vagyis legkésőbb a 8. napon – **ki kell bocsátani.**⁵⁰
4. Az olyan előlegről, amelyet nem készpénzzel vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel térítenek meg, és a számla áthárított adót tartalmaz, illetve áthárított adót kellene tartalmaznia, a számlát az előleg megszerzésétől számított 8 napon belül ki kell bocsátani.⁵¹
5. A Közösségen belüli adómentes termékértékesítésről **a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15. napjáig kell kibocsátani.**⁵²
6. Az olyan szolgáltatásról, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján másik tagállamban teljesül, és amely után az adófizetési kötelezettség a szolgáltatás igénybevevőjét terheli, a számlát legkésőbb a teljesítés hónapját követő hónap 15-éig kell kibocsátani.⁵³

1.4. Számlakibocsátás meghatalmazott útján

A számlaadási kötelezettségnek a kötelezett – vagyis a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó áfaalany – **saját maga, illetve** – megbízása alapján és képviselében – **az általa választott meghatalmazott is eleget tehet.** A meghatalmazott útján történő számlakibocsátáshoz a kötelezettnek és meghatalmazottjának **előzetesen és írásban meg kell állapodnia** egymással – különösen – a számlakibocsátás elfogadásának feltételeiről és módjáról.⁵⁴ A meghatalmazás szólhat egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettség teljesítésére, vagy szólhat akár a számlaadási kötelezettség általános érvényű teljesítésére.⁵⁵ A meghatalmazást írásba kell foglalni.

A számla kibocsátásában meghatalmazottként akár a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője, akár harmadik személy is eljárhat. A meghatalmazottnak a számlát a termékértékesítő, szolgáltatásnyújtó, vagyis a kötelezett, meghatalmazó nevében kell kibocsátania. **Ha meghatalmazottként a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője bocsátja ki a számlát, akkor a számlán az „önszámlázás” kifejezést is szerepeltetnie kell.**⁵⁶

Egy ügylethez fűződő számlaadási kötelezettségnek (feltéve, hogy annak nem a kötelezett saját maga tesz eleget) **egy meghatalmazott tehet eleget,** abban az esetben is, ha a

⁵⁰ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pont.

⁵¹ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés c) pont.

⁵² Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pont.

⁵³ Áfa tv. 163. § (2) bekezdés a) pont.

⁵⁴ Áfa tv. 160. § (1) bekezdés.

⁵⁵ Áfa tv. 161. §.

⁵⁶ Áfa tv. 169. § 1) pont.

kötelezett egyébként több személynek adott meghatalmazást.⁵⁷ A számlakibocsátáshoz fűződő, jogszabályban meghatározott kötelezettségek teljesítéséért **a kötelezettel együtt a meghatalmazott egyetemlegesen felelős**, még akkor is, ha a felek a megállapodásukban másként rendelkeztek.⁵⁸

A számlakibocsátásra kötelezett meghatalmazottjaként eljáró személy, illetve szervezet által papíralapon kibocsátott számla esetében a meghatalmazott a számla másolatát haladéktalanul eljuttatja a számlakibocsátásra kötelezettnek, elektronikus számla esetében pedig elektronikus formában bocsátja haladéktalanul a számlakibocsátásra kötelezett rendelkezésére. Számlázóprogrammal előállított számla esetén a számlakibocsátásra kötelezettnek és meghatalmazottjának előzetesen, írásban meg kell állapodni a számla előállításánál alkalmazott sorszám tartományról, amelyet a számlakibocsátásra kötelezett is köteles a nyilvántartásában rögzíteni.⁵⁹ A meghatalmazás az Áfa tv.-ben, az annak felhatalmazása alapján kiadott Számlarendelethez és a Ptk-ban⁶⁰ meghatározott tartalomtól kívül a felek által fontosnak ítélt bármely kérdésre kiterjedhet.

2. A számla

Számla minden olyan okirat, amely megfelel az Áfa tv. X. fejezetében meghatározott feltételeknek. **A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan az adott számlára hivatkozva annak adattartalmát módosítja**⁶¹ és megfelel az Áfa tv.-ben meghatározott feltételeknek.⁶² A Közösség más tagállamában nyilvántartásba vett adóalany esetében számla a termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról kibocsátott olyan okirat, amely megfelel a Héa-irányelv⁶³ 226-231. és 238-240. cikkével harmonizáló azon előírásoknak, amelyek abban a tagállamban alkalmazandók, amelyben az adóalanyt nyilvántartásba vették.⁶⁴

Az Áfa tv. előírása⁶⁵ alapján a számla kibocsátásának időpontjától **a számla megőrzésére vonatkozó időszak végéig biztosítani kell a számla eredetének hitelességét, adattartalma sértetlenségét és olvashatóságát.** Az „eredet hitelessége” a terméket értékesítő, a szolgáltatást nyújtó, illetve a számlát kibocsátó azonosságának biztosítását jelenti.⁶⁶ Az „adattartalom sértetlensége” azt jelenti, hogy a számlának az Áfa tv. szerinti tartalmát nem változtatták meg.⁶⁷ A számla „olvashatósága” pedig azt jelenti, hogy a számlának az ember számára – alapos vizsgálat illetve magyarázat nélkül – olvashatónak kell lennie. Az e

⁵⁷ Áfa tv. 160. § (3) bekezdés.

⁵⁸ Áfa tv. 160. § (2) bekezdés.

⁵⁹ Számlarendelet 15. §.

⁶⁰ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.

⁶¹ Áfa tv. 168. § (1) bekezdés.

⁶² Áfa tv. 170. §.

⁶³ Az Európai Unió Tanácsának 2006/112/EK irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről.

⁶⁴ Áfa tv. 168. § (3) bekezdés.

⁶⁵ Áfa tv. 168/A. § (1) bekezdés.

⁶⁶ Áfa tv. 259. § 6/A pont.

⁶⁷ Áfa tv. 259. § 1/A pont.

kötelezettségekhez kapcsolódó keretszabály⁶⁸ értelmében az eredet hitelességére, az adattartalom sértetlenségére és az olvashatóságra vonatkozó követelményeknek bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással eleget lehet tenni, amely a számla és a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás között megbízható üzleti kapcsolatot biztosít. Az eredet hitelességére és az adattartalom sértetlenségére vonatkozó feltételt a számlakibocsátónak és a számlabefogadónak is teljesítenie kell, mely feltételek fennállását a felek egymástól függetlenül is biztosíthatják.

Az Áfa tv-ben megjelölt **üzleti ellenőrzési eljárás** széles körű fogalom. Üzleti ellenőrzési eljárás alatt olyan eljárás értendő, melyet az adóalany a számlának a saját pénzügyi követelésével, illetve kötelezettségével való összevetése érdekében alkalmaz. Az üzleti ellenőrzési eljárás fontos aspektusa, hogy **a számlát az üzleti és számviteli folyamaton belül ellenőrzik**, nem pedig független, önálló dokumentumként kezelik. Az adóalany az általa választott, kidolgozott üzleti ellenőrzési eljárás során a saját érdekében számlakibocsátóként és számlabefogadóként is elsődlegesen azt ellenőrzi, hogy:

- a számla lényegében megfelelő-e, vagyis, hogy a számlában feltüntetett ügylet ténylegesen a feltüntetett mennyiségben és minőségben teljesült-e,

továbbá számlabefogadóként vizsgálja, hogy

- a számla kibocsátójának ténylegesen a feltüntetett fizetési igénye van-e,
- a számla kibocsátója által megadott bankszámlaszám megfelelő-e, és hasonlókat annak biztosítására, hogy ténylegesen csak azokat a számlákat egyenlítse ki, melyek kiegyenlítésére kötelezett.

A számla papíralapon és elektronikus úton is kibocsátható.⁶⁹ Az Áfa tv-ben meghatározott fogalomnak megfelelően **elektronikus számlának minősül**⁷⁰ minden olyan, az Áfa tv-ben előírt adatokat tartalmazó számla, amelyet elektronikus formában bocsátottak ki és fogadtak be. Így például elektronikus számla a kizárólag e-mailben megküldött számla, függetlenül attól, hogy a bizonylat adatai közvetlenül a számlázóprogramból kerülnek az elektronikus üzenetbe vagy papíralapú számla szkennelt változataként. A számlákra vonatkozó általános szabályok az elektronikus számlákra is alkalmazandók.

Mivel az elektronikus számla fogadásának, illetve az eredet hitelessége, az adattartalom sértetlensége és az olvashatóság biztosításának a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője részéről technikai feltételei vannak, **az elektronikus számlázáshoz elengedhetetlen a felek együttműködése**. Ezért az Áfa tv. az elektronikus számla kibocsátásának feltételeként előírja a számlabefogadó beleegyezését – ami nem csak formális lehet, vagyis megvalósulhat például a kapott számlán szereplő ellenérték kifizetésével,

⁶⁸ Áfa tv. 168/A. § (2) bekezdés.

⁶⁹ Áfa tv. 174. §.

⁷⁰ Áfa tv. 259. § 5. pont.

hallgatólagos beleegyezéssel is –, illetve EDI-rendszer alkalmazása esetén a felek előzetes, írásbeli megállapodását.⁷¹

Az elektronikus számlát – ideértve az adóalany által befogadott és az adóalany által kibocsátott elektronikus számlát is – **elektronikus formában kell megőrizni.**⁷² Az elektronikusan megőrzött számlaadatokat a Számlarendelet előírása szerint kell egy esetleges adóhatósági ellenőrzéskor rendelkezésre bocsátani, vagyis

- az xml-formátumban megőrzött számla adatait a Számlarendelet 2. melléklete szerint, a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben,
- az egyéb elektronikus formában megőrzött számla adatait a Számlarendelet 2. melléklete szerint, a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, vagy pdf formátumban.⁷³

Az Áfa tv. két olyan eljárást nevesít, amelynél **a törvény erejénél fogva elfogadott, hogy az elektronikus számla eleget tesz a számla eredetének hitelességére, adattartalma sértetlenségére vonatkozó követelményeknek:**⁷⁴ Ezek a következők:

- minősített elektronikus aláírással ellátott számla,
- EDI-elektronikus adatként létrehozott és továbbított számla.

Az ilyen elektronikus számla kibocsátója és befogadója az Áfa tv-ben meghatározott követelmények teljesítése érdekében nem köteles üzleti ellenőrzési eljárást végezni. Természetesen az adóalany e számlák esetében is végezhet üzleti ellenőrzési eljárást, különösen azért, mert annak lefolytatása – az Áfa tv. rendelkezéseitől függetlenül is – az adóalany gazdasági érdekeit szolgálhatja, szolgálja. Az egyéb elektronikus számlák esetében – ugyanúgy, mint a papíralapú számlák esetében – az adattartalom sértetlensége és az eredet hitelessége jellemzően üzleti ellenőrzési eljárással biztosítható.

- Az elektronikus számlára vonatkozó további hasznos információkat tartalmaz **Az elektronikus számlákkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalók** című tájékoztató, amely megtalálható itt:
https://nav.gov.hu/nav/ado/afa/Az_elektronikus_szaml20200416.html.

A nyomtatványként nyomdai úton előállított számla esetében az Áfa tv. számlázásra vonatkozó előírásai mellett a Számlarendelet előírásaira is figyelemmel kell venni. Így többek között a következőket: Csak az adóhatóság által megállapított sorszám tartománynak megfelelő számla alkalmazható. A kiadott sorszám tartományok lekérdezésére a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) honlapján az Adatbázisok rovaton belül van lehetőség. A nyomtatvány előállítója, illetve forgalmazója a nyomtatványt kizárólag áfaalanynak értékesítheti, a nyomtatvány értékesítéséről kibocsátott számlájában fel kell tüntetnie az értékesített

⁷¹ Áfa tv. 175. § (3) bekezdés.

⁷² Áfa tv. 179. § (2) bekezdés 3. mondat.

⁷³ Számlarendelet 19. §.

⁷⁴ Áfa tv. 175. § (2) bekezdés.

nyomtatvány megnevezése mellett annak sorszám tartományát is, valamint a nyomtatvány beszerzőjének adószámát. A nyomtatványt számlaként felhasználó adóalanynak a nyomtatvány szigorú számadás alá kell vonnia.⁷⁵

Pénztárgéppel előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezései mellett a Pénztárgéprendelet előírásai az irányadók.

Számlázóprogrammal előállított számla esetén az Áfa tv. számlázásra vonatkozó rendelkezései mellett a Számlarendelet előírásaira kell figyelemmel lenni. Így többek között a következőkre: A számlázóprogramnak kihagyás és ismétlés nélküli, **folyamatos sorszámozást** kell biztosítania.⁷⁶ A számlázóprogrammal előállított és papírra nyomtatott számla kibocsátónál maradó példánya **elektronikus adatállományként is megőrizhető**, feltéve, hogy a megőrzés a digitális archiválásra vonatkozó előírásoknak⁷⁷ megfelelően történik.⁷⁸ A számlázóprogramnak olyan „**adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás**” elnevezésű funkcióval kell rendelkeznie, amelynek elindításával – egy esetleges adóellenőrzéskor – adatexport végezhető.⁷⁹ 2018. július 1-jétől a számlázóprogrammal szemben követelmény az is, hogy biztosítsa a kiállított számla, valamint a számlával egy tekintet alá eső okirat adatainak online továbbítását a NAV rendszerébe (**online számlaadat-szolgáltatás**).⁸⁰ Olyan számlázóprogrammal, amellyel online számlaadat-szolgáltatás nem teljesíthető, nem állítható elő olyan bizonylat, amely az Áfa tv. 10. számú mellékletének 1. pontja alapján számlaadat-szolgáltatási kötelezettség alá esik.

- Az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettséggel kapcsolatban további hasznos információk találhatóak **A számlakibocsátók számlaadat-szolgáltatásának 2021. január 4-től hatályos szabályai** című tájékoztatóban, amely megtalálható itt: https://nav.gov.hu/nav/ado/afa/A_szamlakibocsatok_sz20201231.html

A **számla magyar nyelven** vagy bármely más élő nyelven kibocsátható.⁸¹ **Idegen nyelven kiállított számla** esetében az adóigazgatási eljárás keretében lefolytatott ellenőrzés során a számla kibocsátójától megkövetelhető, hogy saját költségére gondoskodjon a hiteles magyar nyelvű fordításról, feltéve, hogy a tényállás tisztázása másként nem lehetséges.⁸²

⁷⁵ Számlarendelet 3–7. §-ai.

⁷⁶ Számlarendelet 8. §.

⁷⁷ Az alkalmazandó előírásokat a digitális archiválás szabályairól szóló 1/2018. (VI. 29.) ITM rendelet tartalmazza.

⁷⁸ Számlarendelet 17. § (1) bekezdés.

⁷⁹ Számlarendelet 8. § (1) bekezdés c) pont, 11/A. §.

⁸⁰ Számlarendelet 8. § (1) bekezdés d) pont.

⁸¹ Áfa tv. 178. § (2) bekezdés.

⁸² Áfa tv. 178. § (3) bekezdés.

2.1. A számla adattartalma

Az Áfa tv. a számla kötelező adattartalmát határozza meg, vagyis azokat az adatokat, amelyeket az e törvénynek való megfeleléshez a számlának kötelezően tartalmaznia kell. A számlán ezeken a kötelező adatokon kívül – akár más jogszabályból fakadó kötelezettség, akár a felek megállapodása vagy a számla kibocsátójának döntése alapján – bármely más adat is szerepeltethető.

A számla kötelező adattartalma a következő:⁸³

a) számlára vonatkozó adatok:

- o a számla kibocsátásának kelte;
- o a számla sorszáma, amely a számlát – kétséget kizáróan – azonosítja;

b) a termék értékesítőjét, a szolgáltatás nyújtóját azonosító adatok:

- o az adószáma, amely alatt a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását teljesítette, csoportos áfaalanyiség esetén az ügyletet teljesítő tag adószáma mellett a csoportazonosító szám is⁸⁴,
- o neve és címe,

c) a termék beszerzőjét, a szolgáltatás igénybevevőjét azonosító adatok:

- o neve és címe,
- o fordított adózás esetén az adószáma, amely alatt, mint adófizetésre kötelezettnek a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását a részére teljesítették, vagy
- o adómentes Közösségen belüli értékesítéskor a másik tagállambeli, közösségi adószáma, amely alatt a termék értékesítését részére teljesítették, vagy
- o adószámának vagy csoportos áfaalanyiség esetén csoportazonosító számának első nyolc számjegye, amely alatt, mint belföldön nyilvántartásba vett adóalany részére a termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást teljesítették, feltéve, hogy a termék értékesítője, a szolgáltatás nyújtója gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön.

d) a termékértékesítésre, szolgáltatásnyújtásra vonatkozó adatok:

- o az értékesített termék megnevezése, mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- o a teljesítés – illetőleg az előleg átvételének, jóváírásának, illetve megszerzésének – napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;

⁸³ Áfa tv. 169. §.

⁸⁴ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 30. § (2) bekezdés.

- o az adó alapja, továbbá az értékesített terméknek az adó nélküli egységára, illetve a nyújtott szolgáltatás adó nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
 - o az alkalmazott adó mértéke;
 - o az áthárított adó, kivéve, ha annak feltüntetését az Áfa tv. kizárja;
 - o adómentesség esetében az Áfa tv. vagy a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, a szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól;
- e) **az Áfa tv. egyes előírásai alkalmazásához kapcsolódóan feltüntetendő adatok:**
- o a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője kötelezett;
 - o új közlekedési eszköz Közösségen belüli adómentes értékesítése esetén az Áfa tv-ben külön meghatározott, új közlekedési eszközre vonatkozó adatok⁸⁵,
 - o a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezés, az Áfa tv. XIII/A. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti adózás alkalmazása esetében;
 - o az „önszámlázás” kifejezés, ha a számlát meghatalmazottként a terméket beszerző vagy a szolgáltatást igénybevevő állítja ki;
 - o a „különbözet szerinti szabályozás – utazási irodák” kifejezés, az Áfa tv. XV. fejezetében meghatározott a különös szabályok szerinti utazásszervezési szolgáltatás nyújtása esetén;
 - o a „különbözet szerinti szabályozás – használt cikkek” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – műalkotások” vagy a „különbözet szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezések közül a megfelelő kifejezés, az Áfa tv. XVI. fejezetében meghatározott különös szabályok szerinti használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség értékesítés esetén;
 - o pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselő neve, címe és adószáma.

A számlán **az áthárított adót akkor is fel kell tüntetni forintban, ha az ellenérték külföldi pénznemben kifejezett.**⁸⁶ Külföldi pénznemben kifejezett adóalap esetén az adó forintban történő meghatározásakor az Áfa tv. 80. §-ában és 80/A. §-ában foglaltakat kell figyelembe venni. Az ehhez alkalmazott árfolyam olyan árfolyam lehet, amelyet belföldön pénzváltási engedéllyel rendelkező hitelintézet devizában eladási árként jegyez; vagy a Magyar Nemzeti Bank (MNB), illetve az Európai Központi Bank (EKB) hivatalosan közzétesz. Az MNB-, illetve az EKB-árfolyam csak akkor alkalmazható, ha az adóalany az MNB- vagy EKB-árfolyam választására vonatkozó döntését a NAV-nak bejelentő-, változásbejelentő lapon

⁸⁵ Áfa tv. 259. § 25. pont.

⁸⁶ Áfa tv. 172. §.

előzetesen bejelentette. Az MNB- és az EKB-árfolyam együttesen nem választható. Az Áfa tv. az alkalmazható árfolyam meghatározása mellett azt is előírja, hogy a forintadat megállapításához milyen időpontban érvényes árfolyam alkalmazandó⁸⁷. Főszabály szerint az ügyletnek az Áfa tv. szerinti teljesítési időpontjában érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

Az **előlegről kibocsátott számla** annak a termékértékesítésnek, szolgáltatásnyújtásnak az adatait tartalmazza, amelynek az ellenértékébe az előleg beszámítható.⁸⁸

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a termék vevőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének a másik tagállambeli közösségi adószámát szerepeltetnie** a számlán, ha

- az ügylet adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, amely után a vevőt Közösségen belüli termékbeszerzés címen terheli adófizetési kötelezettség,
- olyan, más tagállamban teljesített termékértékesítés – például fel- vagy összeszerelés tárgyú szolgáló termék értékesítése –, illetve olyan – például az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján, másik tagállamban teljesített – szolgáltatásnyújtás, amely után a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője az adófizetésre kötelezett.

Az ügyletet teljesítő belföldi adóalany **akkor kell a belföldi terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adószámának első nyolc számjegyét szerepeltetnie** a számlán, ha az belföldön nyilvántartásba vett áfaalany és az ügyletben ilyenként jár el.

Mentesül e kötelezettség alól az olyan belföldi áfaalanyként regisztrált külföldi vállalkozás, vállalkozó, akinek nincs belföldön gazdasági célú letelepedési helye, ennek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye. Mindamellet a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő belföldi adóalany adószámának a számlán való szerepeltetése ilyen számlakibocsátó esetén is célszerű lehet.

Ha az ügylet **belföldi fordított adózás** alá tartozik⁸⁹, akkor a számlán a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő teljes, 11 számjegyű adószámát szerepeltetni kell. E kötelezettség alól nem mentesül a belföldön áfaalanyként regisztrált külföldi vállalkozás, vállalkozó sem.

Az Áfa tv. az adóalany választására bízza azt, hogy a számlájában a termék **vámtarifaszámát**, illetve a szolgáltatás **TESZOR-számát** szerepelteti-e. Ezért az Áfa tv. alapján nem hibás vagy hiányos a számla, ha azon vámtarifaszám vagy TESZOR-szám nem szerepel. Mindemellet az Áfa tv.-ben hivatkozott vámtarifaszámnak, TESZOR-számnak a számlán való szerepeltetése mind a számla kibocsátója, mind a számla befogadója számára hasznos lehet. Különösen igaz ez például az Áfa tv. 6/A–6/B. számú mellékleteiben hivatkozott vámtarifaszámnak a számlán történő szerepeltetése tekintetében, mivel az e mellékletek szerinti, fordított adózás alá eső termékek értékesítéséről, illetve beszerzéséről – az Áfa tv. 6/C. számú melléklete alapján - a

⁸⁷ Áfa tv. 80. § (1) bekezdés.

⁸⁸ Áfa tv. 159. § (3) bekezdés.

⁸⁹ Áfa tv. 142. §.

hivatkozott mellékletekben szereplő vámtarifaszám szerinti bontásban kell a bevallásban adatot szolgáltatni.

Törvény a számla adattartalmára további rendelkezéseket⁹⁰ is megállapíthat, de a számla aláírását nem teheti kötelezővé.⁹¹ Ha a számla az Áfa tv-től eltérő törvényben meghatározott adatot nem vagy hibásan tartalmazza, a számlának ez a hibája, hiányossága a számlabefogadó áfalevonási jogát nem befolyásolja.

2.2. Az egyszerűsített adattartalmú számla

Egyszerűsített adattartalmú számla kibocsátására a következő esetekben van lehetőség:

- a) Előlegh számla kibocsátása esetén, feltéve, hogy a számlán szereplő adatokat forintban kifejezettek.⁹²
- b) Olyan ügyletről történő számla kibocsátása esetén, amelynek az ellenértékét - legkésőbb - az ügylet teljesítésekor a termék vevője, a szolgáltatás igénybevevője készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel vagy pénzhelyettesítő eszközzel megtérítette, feltéve, hogy a számlán szereplő adatok egyébként forintban kifejezettek.⁹³ 2021. július 1-jétől olyan ügyletről történő számla kibocsátás esetén, amelynek az ellenértékét a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő – legkésőbb – a teljesítéskor megtérítette.
- c) Olyan ügyletről történő számla kibocsátása esetén, amelynél a számla adót is tartalmazó végösszege nem haladja meg a 25 000 forintot⁹⁴, feltéve, hogy az adott ügylet nem minősül adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek vagy távolsági értékesítésnek, és nem felel meg a d)–e) pontokban foglaltaknak.⁹⁵
- d) Az Áfa tv. előírásai alapján a Közösség másik tagállamában teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van – gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön – és az adófizetésre kötelezett személy a termék beszerzője vagy a szolgáltatás igénybevevője.⁹⁶
- e) Az Áfa tv. előírásai szerint a Közösség területén kívül – harmadik államban – teljesített termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról történő számlakibocsátás esetén, feltéve, hogy az ügyletet teljesítő adóalanynak az adott ügylet teljesítésével

⁹⁰ Ilyen rendelkezést tartalmaz például a számviteli törvény, az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény, a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény, a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény.

⁹¹ Áfa tv. 177. §.

⁹² Áfa tv. 176. § (1) bekezdés a)–b) pontok.

⁹³ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés b) pontok.

⁹⁴ Az Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pontja szerinti 100 eurós értékhatárnak az Áfa tv. 256. §-ában foglaltak szerint meghatározott forintösszege.

⁹⁵ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés d) pont.

⁹⁶ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés c) pont.

legközvetlenebbül érintett gazdasági célú letelepedési helye belföldön van, gazdasági célú letelepedési hely hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye van belföldön.⁹⁷

Az a)–c) pontok szerinti esetekben, az egyszerűsített adattartalmú számlában egyes adatok a számlára vonatkozó általános előírásoktól eltérően, a következők szerint szerepeltetendők:⁹⁸

- az adó alapja és adó nélküli egységára helyett az ellenérték adót is tartalmazó összege tüntetendő fel,
- áthárított adómértékként 27 százalék, 18 százalék, illetve 5 százalék nem tüntethető fel, benne foglalt adóként 27 százalékos adómérték alá tartozó ügyletnél 21,26 százalék, 18 százalékos adómértékűnél 15,25 százalék, 5 százalékos adómérték alá tartozónál 4,76 százalék százalékként szerepeltetendő,⁹⁹
- áthárított adóösszeg nem szerepelhet.

A d)–e) pontok szerinti esetekben az egyszerűsített adattartalmú számlában a számlára vonatkozó adatokon, a termékértékesítőt, szolgáltatásnyújtót, és a terméket beszerzőt szolgáltatást igénybevevőt azonosító adatokon – vagyis a 2.1. fejezet a)–c) pontjai szerinti adatokon – túlmenően a következő adatok szerepeltetése kötelező:¹⁰⁰

- az értékesített termék megnevezése, továbbá mennyisége vagy a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés napja, ha az eltér a számla kibocsátásának keltétől;
- az ellenérték pénzben kifejezett összege,
- a „fordított adózás” kifejezés, ha adófizetésre a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője kötelezett.

Az egyszerűsített adattartalmú számla törvényben meghatározott kötelező adattartalmával összefüggésben is hangsúlyozandó, hogy a bizonylaton az Áfa tv-ben meghatározott adatokon kívüli adat is szerepeltethető.

2.3. A gyűjtőszámla

Gyűjtőszámla kibocsátására akkor kerülhet sor,¹⁰¹ ha az adóalany ugyanannak a szervezetnek, személynek több számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet teljesít

- a teljesítés napján egyidejűleg, illetve

⁹⁷ Áfa tv. 176. § (1) bekezdés c) pont, 159. § (2) bekezdés d) pont.

⁹⁸ Áfa tv. 176. § (2) bekezdés a) pont.

⁹⁹ Áfa tv. 82. §.

¹⁰⁰ Áfa tv. 176. § (2) bekezdés b) pont.

¹⁰¹ Áfa tv. 164. § (1)–(2) bekezdés.

- az adott naptári hónapban, illetve a rá vonatkozó adómegállapítási időszakban.

Az **azonos teljesítési napon megvalósult ügyletek tekintetében** a gyűjtőszámla kibocsátásáról külön megállapodás nélkül is dönthet a számla kibocsátója. A számlaadási kötelezettség a teljesítés napján, de legkésőbb az attól számított észszerű időn belül teljesítendő.

A **nem azonos napon teljesített ügyletekről gyűjtőszámla** csak akkor bocsátható ki, **ha annak alkalmazásáról a felek előzetesen megállapodtak.**¹⁰² Gyűjtőszámla **legfeljebb naptári hónapnak, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adómegállapítási időszakának teljesítéseiről bocsátható ki.** Gyűjtőszámla – a felek megállapodásának függvényében – naptári hónapnál, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adómegállapítási időszakánál rövidebb időszakra vonatkozóan, például havi bevallónál egyhetes időszakokra is kibocsátható. Ha a számlakibocsátásra kötelezett nem havi bevalló, az általa kibocsátott gyűjtőszámla csak akkor vonatkozhat egy naptári hónapnál hosszabb vagy eltérő naptári hónapban kezdődő és befejeződő időszakra, ha a gyűjtőszámla nem tartalmaz:

- Áfa tv. 89. §-a szerinti, vagyis adómentes Közösségen belüli termékértékesítést,
- olyan szolgáltatásnyújtást, amely az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alá tartozóként a Közösség másik tagállamában teljesül.¹⁰³

A nem azonos napon teljesített ügyletekről kibocsátandó gyűjtőszámla esetén a számla kibocsátására rendelkezésre álló **észszerű időt** a naptári hónap utolsó napjától, illetve a számlakibocsátásra kötelezett adóalanyra vonatkozó adómegállapítási időszak utolsó napjától kell számítani. Így például havi bevalló adóalanynak a gyűjtőszámláját – főszabály szerint – legkésőbb a naptári hónap utolsó napját követő 8. napon ki kell bocsátania.¹⁰⁴

A gyűjtőszámlában **az összes számlakibocsátásra jogalapot teremtő ügyletet tételesen, egymástól elkülönítetten úgy kell feltüntetni,** hogy az egyes ügyletek adóalapjai – az alkalmazott adómérték, illetve adómentesség szerinti csoportosításban – összesítetten szerepeljenek.¹⁰⁵ A gyűjtőszámlára nem értelmezhető teljesítési időpont, **csak a gyűjtőszámlán szerepeltetett egyes ügyleteknek van teljesítési időpontja.** A gyűjtőszámlán az egyes ügyletek teljesítési időpontja mindig szerepeltetendő. Egyebekben a gyűjtőszámlára is a számlára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.¹⁰⁶

¹⁰² Áfa tv. 164. § (3) bekezdés.

¹⁰³ Áfa tv. 164. § (2) bekezdés.

¹⁰⁴ Áfa tv. 164. § (4) bekezdés.

¹⁰⁵ Áfa tv. 171. §.

¹⁰⁶ Áfa tv. 164. § (5) bekezdés.

3. Módosítás, érvénytelenítés, javítás

A számlával egy tekintet alá esik minden olyan okirat, amely kétséget kizáróan valamely adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja.¹⁰⁷ A **számlával egy tekintet alá eső okirat** megnevezés tehát mindazon bizonylatok összefoglaló neve, amelyek a már kiállított számlára hivatkozva, annak bármely adatát módosítják. Így számlával egy tekintet alá eső okirat az is, ami az eredeti számlában feltüntetett adóalapot, adóösszeget nem érintő javítást, kiegészítést tartalmaz. Ilyen például az olyan okirat is, amely a számlán feltüntetett helytelen besorolási számot módosítja vagy a számlán feltüntetett hibás teljesítési időpontot korrigálja.

Ha az ügyletről kibocsátott eredeti számla valamely adatát utóbb számlával egy tekintet alá eső okirattal megváltoztatják, akkor a számla és az annak adatát megváltoztató okirat együttesen képezi az ügylet bizonylatát. Ezért a hibát, hiányosságot tartalmazó számlát a számla jogosultjának általában nem kell visszajuttatnia a számla kibocsátójához, elégséges a hiba, hiányosság számlával egy tekintet alá eső okirattal történő korrigálását kérnie.

Nyomdai úton előállított, kézzel kitöltött számla esetében nem kifogásolható – a számla adót, adóalapot nem érintő hibája esetén – a rontott adat áthúzása az eredetileg feltüntetett adat olvashatóságának megőrzése mellett, és a helyes adat alá-, fölé- vagy melléírása, a hiányzó adat pótlása, és a javítást végző aláírása, a javítás időpontjának feltüntetése minden számlapéldányon. Lehetséges a kézi kiállítású számla gépi számlával történő módosítása, valamint ennek fordítottja is. Arra azonban nincs lehetőség, hogy a gépi számlát kézzel átírva javítsa az adóalany.

Nem korrigálható kizárólag számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával az olyan hiba, amikor például két hasonló nevű adóalany közül nem a tényleges vevő részére történt számlakibocsátás. Ilyen esetben a tévesen kibocsátott számlát – számlával egy tekintet alá eső okirattal – érvényteleníteni kell, és a termék tényleges vevőjének, illetve a szolgáltatás tényleges igénybevevőjének kell számlát kibocsátani. Nem kell számlával egy tekintet alá eső okiratot eljuttatni, átadni a számla téves címzettje részére akkor, ha a hibát a kibocsátást – a számla rendelkezésre bocsátását – megelőzően észleli az adóalany, vagy a kibocsátott számlát a téves címzett visszaküldi. Utóbbi esetekben a téves címzettnek kiállított hibás számlát a számlaadásra kötelezettnek elégséges a számlázóprogramban, illetve, ha számlatömböt alkalmaz, akkor abban érvénytelenítenie.

A számlával egy tekintet alá eső okirat **minimális adattartalma** a következő:¹⁰⁸

- az okirat kibocsátásának kelte;
- az okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- hivatkozás arra a számlára, amelynek adattartalmát az okirat módosítja;

¹⁰⁷ Áfa tv. 168. § (2) bekezdés.

¹⁰⁸ Áfa tv. 170. § (1) bekezdés.

- a módosítással érintett számlaadat megnevezése, a módosítás természete, illetve számszerű hatása, ha van ilyen.

Mivel az Áfa tv. a számlával egy tekintet alá eső okirat minimális adattartalmát határozza meg, a bizonylaton az adóalanyok ezen felül bármely általuk fontosnak tartott adatot szerepeltethetnek. A számlával egy tekintet alá eső okiraatra egyebekben a számlára vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.¹⁰⁹ Ezért a számlával egy tekintet alá eső okirat tekintetében is biztosítani kell például az adattartalom sértetlenségét, az eredet hitelességét és az olvashatóságot, továbbá a számlával egy tekintet alá eső okiratnak is számlázóprogrammal vagy nyomtatvány alkalmazásával előállított, adóigazgatási azonosításra alkalmas bizonylatnak kell lennie.

Nincs akadálya annak, hogy **az adóalany egy számlával egy tekintet alá eső okirattal több számláját is módosítsa**, a csoportos módosító bizonylaton azonban valamennyi módosítandó számla vonatkozásában világosan és átláthatóan szerepeltetni kell a módosítandó számlára való hivatkozást, valamint hogy az adott számla mely adatát érinti a módosítás, továbbá a módosítás természetét és számszerű hatását, ha van ilyen. Ha a korrekció a számlában feltüntetett adóalapra és/vagy adó összegére is vonatkozik, akkor csoportos módosító bizonylattal az adóalany csak az olyan ügyletekről kibocsátott számláit módosíthatja, amelyek tekintetében az adó- és/vagy adóalap-korrekció eredményét ugyanazon elszámolási időszakban kell elszámolnia.

Elfogadott az az adózói gyakorlat is, mely szerint az adóalanyok a számla hibáját nem egy számlával egy tekintet alá eső okirat kibocsátásával korrigálják, hanem érvénytelenítik, sztornírozzák a korábban kibocsátott hibás számlát és egy új, hibátlan számlát bocsátanak ki. Ekkor a hibás számla sorszáma való hivatkozást az érvénytelenítő bizonylatnak és az új számlának is tartalmaznia kell. E módszer alkalmazása a számlamódosítás Áfa tv. – 77-78. §-ai illetve 153/B-153/C-ai, 170. §-a továbbá 10. számú melléklete – szerinti megítélését nem befolyásolja, az érvénytelenítő, sztornírozó számla és az új számla együttesen módosítja az eredeti számla adatát, együttesen kell figyelembe venni módosító számlaként.

4. A nyugta

Áfával számítottan **900 000 forintos értékhatár alatt mentesül a számlaadási kötelezettség alól az adóalany, ha a terméket megvásárló, a szolgáltatást igénybevevő olyan nem adóalany személy** – ide nem értve a nem adóalany jogi személyeket –, **aki/amely az ügylet ellenértékét legkésőbb a teljesítés napján készpénzzel, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel¹¹⁰ vagy pénzhelyettesítő eszközzel¹¹¹, többcélú utalvánnyal¹¹² megtéríti, és számla kibocsátását nem kéri.**¹¹³ 2021. július 1-jétől a jogszabályi előírás változása miatt ezen

¹⁰⁹ Áfa tv. 170. § (2) bekezdés.

¹¹⁰ A fogalom meghatározása az Áfa tv. 259. § 8. pontjában található.

¹¹¹ A fogalom meghatározása az Áfa tv. 259. § 15. pontjában található.

¹¹² A fogalom meghatározása az Áfa tv. 259. § 24/A. pontjának b) pontjában található,

¹¹³ Áfa tv. 165. § (1) bekezdés b.) pont.

számlaadási kötelezettség alóli mentesülésnél nem kell figyelembe venni az ellenérték megtérítésének a módját. **Ezekben az esetekben az adóalany köteles** a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének **nyugtát kibocsátani.**¹¹⁴ Nyugta helyett az adóalany számlát is kibocsáthat.¹¹⁵

A nyugta lehet papíralapú vagy elektronikus.¹¹⁶ **Kizárólag magyar nyelven** állítható ki.¹¹⁷ A nyomdai úton előállított nyugtának, illetve a számítógéppel előállított nyugtának – ide nem értve a pénztárgéppel előállított nyugtát – az Áfa tv. rendelkezései mellett a Számlarendelet előírásainak kell megfelelnie.

Jogszabályi előírás határozza meg azokat az eseteket, amelyekben az adóalany köteles a nyugtaadási kötelezettséget pénztárgéppel teljesíteni. Ha az adóalany akár jogszabályi kötelezettség alapján, akár saját választása alapján pénztárgéppel tesz eleget a nyugtaadási kötelezettségének, az Áfa tv. rendelkezései mellett a Pénztárgéprendeletben foglaltakra kell figyelemmel lennie. A nyugtaadási kötelezettség pénztárgéppel való teljesítéséhez online adatkapcsolatra képes pénztárgép alkalmazandó, függetlenül attól, hogy az adóalany a pénztárgépet a saját döntése vagy jogszabályi kötelezettség alapján alkalmazza.

4.1. Milyen esetben lehet mentesülni a kötelezettség alól?

A nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany csak törvényi előírás alapján mentesülhet, **egyedi kérelemre nem mentesíthető.**

Törvényi előírás alapján mentesül a nyugtaadási kötelezettség alól az adóalany akkor, ha¹¹⁸

- a) sajtóterméket értékesít;
- b) a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény¹¹⁹ hatálya alá tartozó szerencsejáték-szolgáltatást nyújt;
- c) kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesíti a termék értékesítését, a szolgáltatás nyújtását.

A c) pont szerinti eset 2022. január 1-jén megváltozik. Ekkor megszűnik a kezelőszemélyzet nélküli automata berendezés útján teljesített ügylet általános mentesülése a nyugtaadási kötelezettség alól. **2022. január 1-jétől** az adóalany – a c) pont szerint – csak akkor mentesül a nyugtaadási kötelezettség alól, ha az Art. szerinti automata berendezés használatával térítik meg részére az ellenérték adót is tartalmazó összegét.

¹¹⁴ Áfa tv. 166. § (1) bekezdés.

¹¹⁵ Áfa tv. 166. § (2) bekezdés.

¹¹⁶ Áfa tv. 174. § (2) bekezdés.

¹¹⁷ Áfa tv. 178. § (4) bekezdés.

¹¹⁸ Áfa tv. 167. §.

¹¹⁹ 1991. évi XXXIV. törvény.

4.2. Milyen esetekben kötelező pénztárgépet alkalmazni?

Nyugtaadási kötelezettségüknek kizárólag pénztárgéppel tehetnek eleget az alábbi adóalanyok, illetve üzletek:¹²⁰

a) *a gyógyszertárak,*

b) *a 2009. október 15. napján hatályos TEÁOR 08*

- o a 45.20 szerinti gépjárműjavítási, -karbantartási,
- o a 45.32 szerinti gépjárműalkatrész-kiskereskedelmi,
- o a 45.40 szerinti motorkerékpár, és -alkatrészkereskedelmi, -javítási,
- o a 47.1–47.7 és 47.91 szerinti kiskereskedelmi,
- o 49.32 szerinti taxis személyszállítási,
- o az 56.1 és 56.3 szerinti vendéglátási (kivéve a mozgó szolgáltatásnyújtási),
- o az 55.1–55.3 szerinti szálláshely-szolgáltatási (kivéve a falusi szálláshely-szolgáltatási),
- o 66.12 szerinti értékpapír-, árutőzsdei ügynöki tevékenységből kizárólag a pénzváltási,
- o a 77.1–77.2 és 77.33 szerinti kölcsönzési,
- o 86.10 szerinti fekvőbeteg-ellátási tevékenységből kizárólag plasztikai sebészeti,
- o 93.29 szerinti m.n.s. egyéb szórakoztatási, szabadidős tevékenységből kizárólag a tánctermei, diszkóműködtetési,
- o a 95.1–95.2 szerinti javítási,
- o 96.01 szerinti textil-, szőrmemosási, -tisztítási tevékenységből kizárólag a mindenfajta ruházat (beleértve a szőrmét) és textil géppel, kézzel mosási és vegytisztítási, vasalási,
- o 96.04 szerinti fizikai közérzetet javító szolgáltatási, és
- o 93.13 szerinti testedzési szolgáltatási

tevékenységet folytató valamennyi adóalany, üzlet, mozgóbolt, kivéve:

ba) a betétdíjas göngyöleget visszaváltó üzlet,

bb) a csomagküldő kereskedelem, kivéve annak nyílt árusítást végző üzlete, bemutatóterme,

bc) az ipari – kivéve élelmiszeripari – tevékenységet folytató egyéni vállalkozó, ha termelő és értékesítő tevékenységét ugyanabban a helyiségben folytatja,

bd) a termelői borkimérés,

¹²⁰ Pénztárgéprendelet 1. melléklet.

be) az utazási iroda, utazási ügynökség, turisztikai szolgáltató iroda utazási szolgáltatásai tekintetében,

- c) a 2009. október 15-én hatályos TEÁOR 08 46.2–46.7 szerinti ***nagykereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok, üzletek kiskereskedelmi értékesítésük tekintetében.***

A nyugtaadásra kötelezett számára a NAV nem adhat felmentést a pénztárgép kötelező alkalmazása alól. A nyugtaadási kötelezettség pénztárgéppel való teljesítése esetén a géppel kiállított nyugták, számlák, valamint a pénztárgép adatairól az adóalany – jogszabály szerint – rendszeresen adatszolgáltatást teljesít a NAV-nak. Ezeket az adatokat a NAV kizárólag az adózók ellenőrzéséhez, ellenőrzésre történő kiválasztásához törvényben meghatározott feladatai ellátásához használhatja fel, az adó megállapításához való jog elévülési idején belül. Jogszabály előírhatja, hogy a nyugta kibocsátási kötelezettség kötelező gépi kiállítással történő megvalósítására szolgáló pénztárgép működését a NAV hírközlő eszköz és rendszer útján felügyelje. Ebben az esetben az adatszolgáltatás – jogszabály szerint – a NAV általi közvetlen adatlekérdezéssel is megvalósítható. A közvetlen adatlekérdezéssel megvalósított adatszolgáltatás teljesítése alól a NAV – az elektronikus hírközlő hálózat hiányára tekintettel – kérelemre egyedi mentesítést adhat. Az egyedi mentesítés iránti kérelem elbírálása során a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság szakhatóságként működik közre az elektronikus hírközlő hálózat elérhetősége kérdésében.¹²¹

- A pénztárgép alkalmazásával összefüggésben további hasznos információk találhatóak a NAV honlapján az Adó rovaton belül az Online Pénztárgépek Friss című részben, ami elérhető itt: https://nav.gov.hu/nav/ado/online_penztargetpek_friss.

4.3. A nyugta adattartalma

A nyugtának legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a nyugta kibocsátásának kelte;
- a nyugta sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a nyugta kibocsátójának adószáma, valamint a neve és címe;
- a termék értékesítésének, a szolgáltatás nyújtásának adót is tartalmazó ellenértéke.¹²²

Ha a nyugta egyúttal az abban megjelölt szolgáltatás igénybevételére is jogosít, akkor a kibocsátásának kelte helyett elegendő azt az időpontot, illetve időszakot feltüntetni, amikor a nyugtában megjelölt szolgáltatás igénybe vehető.¹²³

¹²¹ Áfa tv. 178. § (1a) bekezdés.

¹²² Áfa tv. 173. § (1) bekezdés.

¹²³ Áfa tv. 173. § (2) bekezdés.

5. Egyes különös adózási módoknál figyelembe veendő számlázási szabályok

5.1. Alanyi adómentesség¹²⁴

Az alanyi adómentes adóalanyt is terheli számla-, illetve nyugtaadási kötelezettség. Ennek teljesítésekor figyelembe kell venni, hogy az adóalany az ügyletet alanyi adómentes minőségében vagy nem alanyi adómentes minőségében¹²⁵ teljesíti-e. Azon ügyletei tekintetében, amelyeket nem alanyi adómentes minőségében teljesít, az Áfa tv. számlázásra vonatkozó általános szabályait kell alkalmaznia.

Az alanyi adómentes minőségében teljesített ügyletről kizárólag olyan számlát bocsáthat ki, amelyben áthárított adóösszeg, adómérték, illetőleg az adótartalom meghatározására alkalmas százaléktérték nem szerepel.¹²⁶ A számlának jogszabályi vagy a HÉA-irányelv vonatkozó rendelkezéseire való hivatkozást vagy bármely más, de egyértelmű utalást kell tartalmaznia a mentességre vonatkozóan.¹²⁷

Az alanyi adómentes adóalany is az általános szabályok szerint mentesülhet a számlaadási kötelezettség alól és az általános szabályok szerint terheli a nyugtaadási kötelezettség.

5.2. Pénzforgalmi elszámolás

Az olyan adóalany, aki/amely a pénzforgalmi elszámolást¹²⁸ választotta, **fel kell tüntetnie a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést** az olyan számláján, amelyet a pénzforgalmi elszámolás időszakában belföldön teljesített, pénzforgalmi elszámolás alá tartozó termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról bocsát ki¹²⁹. Ha a pénzforgalmi elszámolást választó adóalany adott termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására nem vonatkozik a pénzforgalmi elszámolás – például adómentes Közösségen belüli termékértékesítés, Áfa tv. 10. § a) pont hatálya alá tartozó ügylet, fordítottan adózó ügylet –, a számlán nem kell a „pénzforgalmi elszámolás” kifejezést szerepeltetnie akkor sem, ha az a pénzforgalmi elszámolás időszakában teljesül.

5.3. Mezőgazdasági tevékenység

5.3.1. A különleges jogállású adóalany számlázása

Az olyan adóalany, aki/amely a mezőgazdasági tevékenységére az Áfa tv. XIV. fejezetének előírásait alkalmazza, **az Áfa tv. általános szabályai szerint kötelezett számla, illetve nyugta kibocsátására.**

¹²⁴ Áfa tv. XIII. fejezet

¹²⁵ Áfa tv. 193. §.

¹²⁶ Áfa tv. 187. § (2) bekezdés c) pont.

¹²⁷ Áfa tv. 169. § m) pont.

¹²⁸ Az Áfa tv. XIII/A. fejezete szerint.

¹²⁹ Áfa tv. 169. § h) pont.

Mentesül a számlaadási kötelezettség alól, ha

- az ügylet után kompenzációs felárra jogosult,¹³⁰ és
- a terméket beszerző, szolgáltatást igénybevevő adóalany által kiállított felvásárlási okirat egy példányával rendelkezik.¹³¹

A kompenzációs felárra jogosító ügylet tekintetében sem mentesül azonban a számlaadási kötelezettség alól, ha a felé kompenzációs felár fizetésére köteles adóalany

- belföldi és az ügyletről nem bocsát ki felvásárlási okiratot, vagy
- harmadik országban vagy másik tagállamban nyilvántartásba vett.¹³²

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanyok ezekről a kompenzációs felár ügyleteiről olyan számlát kell kibocsátania, amelyben adóalap helyett a kompenzációs felár alapját, adómérték helyett a kompenzációs felár mértékét, áthárított adó helyett az áthárított kompenzációs felárat szerepelteti.¹³³

5.3.2. A felvásárlási okirat

A mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalanytól az Áfa tv. 7. számú mellékletében **meghatározott**, saját előállítású, feldolgozású **terméket vásárló, szolgáltatást igénybevevő** – nem különleges jogállású – belföldön nyilvántartásba vett **adóalanyt felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettség terheli**. A felvásárlási okirat kiállításával a mezőgazdasági tevékenységet végző, különleges jogállású adóalany mentesül a számlaadási kötelezettség alól.¹³⁴

A felvásárlási okirat **kötelező adattartalma** a következő:

- a felvásárlási okirat kibocsátásának kelte;
- a felvásárlási okirat sorszáma, amely azt kétséget kizáróan azonosítja;
- a termék értékesítőjének, a szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének neve, címe és adószáma;
- az értékesített termék megnevezése, és az annak jelölésére legalább az Áfa tv.-ben alkalmazott vámtarifaszám, továbbá mennyisége, illetőleg a nyújtott szolgáltatás megnevezése, továbbá mennyisége, feltéve, hogy az természetes mértékegységben kifejezhető;
- a teljesítés időpontja, ha az eltér a felvásárlási okirat kibocsátásának keltétől;

¹³⁰ Vagyis az ügylet megfelel az Áfa tv. 198. § (1) bekezdés a)–b) pontjainak és a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője olyan adóalany, aki nem különleges jogállású mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany.

¹³¹ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

¹³² Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont.

¹³³ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés b) pont.

¹³⁴ Áfa tv. 202. § (2) bekezdés a) pont.

- a kompenzációs felár alapja, továbbá az értékesített termék kompenzációs felár nélküli egységára, illetőleg a nyújtott szolgáltatás kompenzációs felár nélküli egységára, ha az természetes mértékegységben kifejezhető, valamint az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza;
- az alkalmazott kompenzációs felár mértéke;
- a kompenzációs felár összege;
- a termék értékesítőjének, a szolgáltatás nyújtójának, valamint a termék beszerzőjének, a szolgáltatás igénybevevőjének aláírása.¹³⁵

A felvásárlási okirat kibocsátási kötelezettséget kizárólag a termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője teljesítheti; az ilyen ügyletről gyűjtőbizonylat vagy egyszerűsített adattartalmú felvásárlási okirat nem bocsátható ki.¹³⁶ A felvásárlási okirattal kapcsolatos, az Áfa tv. XIV. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Áfa tv-nek a számlázásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.¹³⁷

5.4. Használt ingóság, műalkotás viszonteladói értékesítése

Az Áfa tv. XVI. fejezet 2. alfejezete szerinti különös adózási mód alá tartozó termékértékesítésről, illetve az annak ellenértékébe beszámító előlegről kibocsátott számlában **áthárított adóösszeg, adómérték, illetőleg az adótartalom meghatározására alkalmas százalékérték nem tüntethető fel.**¹³⁸ Az ilyen ügyletről kibocsátott számlában a „különbözeti szerinti szabályozás – használt cikkek” vagy a „különbözeti szerinti szabályozás – műalkotások” vagy a „különbözeti szerinti szabályozás – gyűjteménydarabok és régiségek” kifejezést kell szerepeltetni.¹³⁹

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹³⁵ Áfa tv. 202. § (3) bekezdés.

¹³⁶ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹³⁷ Áfa tv. 202. § (4) bekezdés.

¹³⁸ Áfa tv. 222. § (1) bekezdés b) pont.

¹³⁹ Áfa tv. 169. § q) pont.